

Vídeňské kriminální muzeum

skou policií převzala do správy i sbírky dřívějšího samostatného muzea policie hlavního města.

Při pohledu z ulice poměrně malá budova, označená nepřehlédnutelným nápisem „Kriminalmuseum“, proniká hluboko do zástavby a poskytuje tak v přízemí a suterénu prostor pro rozlehlou expozici. Budova sama má svou historii, neboť v této části města zůstala stát jako jediná po tureckém obléhání Vídně v roce 1683. Později byla používána k různým živnostem. Celkem 20 expozic nynějšího kriminálního muzea je koncipováno jako časová řada, věnující se problematice kriminality a boje

proti ní na území Vídně a v jejím bezprostředním okolí od 15. století po 80. léta 20. století.

V úvodu se ná-

v roce 1853, a dojdeme až k telefonu, který roku 1975 prostřelil terorista Iljič Sanchez, zvaný Šakal či Carlos, při útoku na vídeňské zasedání Organizace zemí vyvážejících ropu (OPEC). A k tomu dokumentaci z mnoha desítek kriminálních případů z doby mezi tím.

Domácí publikum jistě nepřekvapí, že česky znějící jména zde v hojně míře nechybí ani u vrahů, ani u obětí. Vídeň byla a je bez nadsázky Babylonem národů nejenom z celé střední a jihovýchodní Evropy. To je nejlépe vidět u případu Hugo Schenka a jeho bandy. Ti na přelomu 19. a 20. století podávali fingované inzeráty, ve kterých hledali služebné. Naivní dívky ze všech koutů monarchie se dostavily na smluvené místo, kde byly zpravidla zavražděny a oloupeny.

Pokud bychom chtěli zdejší expozici srovnávat s Muzeem Policie ČR, pak nezbyvá konstatovat, že vídeňské muzeum přeci jen více sklouzává k senzácím a morbiditě. Některé exponáty jsou určeny

Vídeňské kriminální muzeum

Jeden z výstavních sálů

Pokus o atentát na Františka Josefa I.

vštevnick seznámí s výzbrojí a výstrojí pořádkových sborů města před 500 lety. Nechybí zde ani mučicí nástroje s názornými návody k jejich použití. Všechny další sály jsou již koncipovány jako komentář ke konkrétním modelovým – a v Rakousku zpravidla velmi populárním – případům od nejstarších dob až do současnosti. Do tohoto rámce je zakomponován vývoj kriminalistických metod a techniky, které byly na případech použity, stejně jako změny policejních uniforem či dobové karikatury a kramářské písně. Nejstarší případy jsou sice znázorňovány prostřednictvím naivistických nástěnných olejových maleb, ale nástup fotografie, byt' černobílé, s sebou nese takové množství syrových detailů, že je překvapivé, kolik se v muzeu pohybuje rodin s dětmi.

Doba napoleonských válek je konkrétně ilustrována na případě loupežníka Jana Jiřího Grasela („grázla“), který se svou bandou operoval jak v Rakousích, tak i na jihu Moravy a na Třeboňsku. Stejně tak zde můžeme nalézt lucernu, na které byl v bouřlivém roce 1848 ve Vídni oběšen ministr války hrabě Latour; zkrvavenou rukavičku pobočníka císaře Františka Josefa, který zachytil ruku atentátníka

vysloveně pro silné náтуры (například mumifikovaná ohořelá dětská hlava jedné z obětí požáru v centru Vídně). Vedle toho je třeba upozornit na skutečnost, že popisky u exponátů jsou výlučně v němčině, často velmi drobným a ne vždy zřetelným písmem. Bez znalosti němčiny a bez ochoty věnovat prohlídce alespoň tři hodiny skutečně plného soustředění mohou návštěvníkovi uniknout důležité souvislosti.

V pokladně muzea je možné zakoupit mnoho specializované literatury věnované klíčovým epochám kriminalistické historie, a to včetně případů odehrávajících se na území dnešní České republiky.

Oldřich KRULÍK

PRAKTICKÉ ÚDAJE

adresa: Große Sperrgasse 24,
A-1020 Wien (metro Nestroyplatz)
telefon: 00 43 1 214 46 78, 00 43 664
300 56 77

otevírání doba: čtvrtek–neděle
10.00–17.00 h. (nebo dohodou)

vstupné: 4,50 eur (hromadná muzejní
vstupenka, tzv. Vienna Card, zde
neplatí)

<http://www.kriminalmuseum.at/krim-wien.html>

Ti, kdo plánují zavítat do rakouské metropole, možná vezmou zavděk informací o Vídeňském kriminálním muzeu spojeném s Muzeem policejního ředitelství spolkové země Vídeň. Muzeum je soukromá instituce, která vznikla v první polovině 90. let minulého století a na základě letité spolupráce majitele s vídeň-